

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/56659,Uroczysty-pogrzeb-Brunona-Zwarry-Gdansk-21-sierpnia-2018.html>
17.04.2024, 04:41

Uroczysty pogrzeb Brunona Zwarry - Gdańsk, 21 sierpnia 2018

Był więźniem niemieckich obozów koncentracyjnych i wybitnym autorem książek o historii Gdańska. Hołd zmarłemu oddali przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku na czele z prof. Mirosławem Golonem.

















Pogrzeb Brunona Zwarry odbył się na Cmentarzu Oliwskim. **Zmarłego pożegnali członkowie najbliższej rodziny, przyjaciele, a także przedstawiciele lokalnych władz oraz reprezentanci pomorskich instytucji kultury.**

Brunon Zwarra urodził się 19 października 1919 r. w Gdańsku. Zmarł 14 sierpnia 2018 r. w wieku 99 lat. Jego ojciec był działaczem Polonii Gdańskiej. W latach 1929–1935 Brunon Zwarra uczęszczał do Gimnazjum Polskiego w Gdańsku. Od 1935 r. pracował w Emalierni Johanna Segora we Wrzeszczu. Należał do Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej, Zjednoczenia Zawodowego Polaków i Klub Sportowego Gedania.

Został aresztowany przez hitlerowców 14 września 1939 r. Początkowo osadzony w obozie dla Polaków w Nowym Porcie, a następnie więziony w obozach koncentracyjnych Stutthof i Sachsenhausen. Zwolniony w 1942 r., powrócił do pracy w emalierni. Po zakończeniu wojny brał udział w odbudowie zniszczonej emalierni i nadal w niej pracował.

Pracą literacką Zwarra zajął się w latach 70. XX wieku, dzięki namowom prof.

Mariana Pelczara. Opublikował bezcenny zbiór 73 relacji o początkach II wojny światowej w Gdańsku „Gdańsk 1939. Wspomnienia Polaków gdańszczan” (1984), autobiograficzne „Wspomnienia gdańskiego bówki” (1984–1997, 5 tomów) oraz powieści „Gdańszczanie” (1999–2001) i „W gdańskiej twierdzy” (2003).

„Byłem od dawna zdania, że jako jeden z nielicznych żyjących jeszcze członków dawnej Polonii Gdańskiej, który jako dzieciak był częściej na ulicach naszego miasta, niż w domu, a jako młodzieniec brał żywy udział w polskim życiu społecznym i zawodowym, powinienem zatrzymać na piśmie to, czego byłem wtedy świadkiem” – pisał we „Wspomnieniach gdańskiego bówki”.

W swoich publikacjach **polemizował z niemieckim pisarzem, a zarazem także rodowitym gdańszczaninem - Günterem Grassem**, m.in. w sprawie nieprawdziwego (zdaniem Zwarry) opisu obrony Poczty Polskiej i losów pocztowców polskich z Gdańska w twórczości Grassa.

W 1993 r. Zwarra otwarcie zaprotestował przeciwko przyznaniu Grassowi Honorowego Obywatelstwa Miasta Gdańska. Autor „Wspomnień gdańskiego bówki” uważał również i głośno to wyrażał, że jako niemiecki młodzieniec Grass, mógł nie wstępować do SS (do służby w tej formacji przyznał się po latach).